

2026 DAMGA UZEM

COĞRAFYA ÖABT SORU - CEVAP EL KİTABI

Ramazan Kocakaya

ÖNSÖZ

Sevgili adaylar,

Elinizdeki bu çalışma, Coğrafya ÖABT hazırlık sürecinizde tekrarlarınızı daha sistemli, daha hızlı ve daha verimli hâle getirmek amacıyla hazırlanmıştır. Bu kitapçıkta yer alan soru ve cevaplar; temel kavramları pekiştirmenize, önemli ayrıntıları fark etmenize ve sınav öncesinde genel tekrar sürecinizi güçlendirmenize yardımcı olacaktır.

Başarı; düzenli emek, sabır ve kararlılıkla inşa edilir. Bu süreçte her tekrarın, her sorunun ve her küçük ilerlemenin büyük hedefe atılmış değerli bir adım olduğunu unutmayın. Kendinize güvenin, planlı çalışın ve son ana kadar motivasyonunuzu koruyun.

Göstermiş olduğunuz emeklerin karşılığını alacağınız, hedeflerinize bir adım daha yaklaşacağınız verimli bir hazırlık ve başarılı bir sınav süreci diliyorum.

Sınavda hepinize gönülden başarılar dilerim.

Hazırlayan

Ramazan Kocakaya

COĞRAFYA ÖABT HIZLI TEKRAR

Sorular ve cevaplar kaynak belgedeki sıra korunarak, numaralandırma tek sıra hâline getirilerek düzenlenmiştir.

**SORU
001**

Evreni bir küre kabul edip merkezinde Dünya'nın bulunduğunu (Dünya merkezli evren kuramı) savunan İlk Çağ düşünürü kimdir?

CEVAP Aristo.

**SORU
002**

Antik dünyayı anlatan 17 ciltlik "Geographika" eseriyle üne kavuşan Roma devri coğrafyacısı kimdir?

CEVAP Strabon.

**SORU
003**

"Almagest" adlı eserinde dünya merkezli bir güneş sistemi öneren bilgin kimdir?

CEVAP Batlamyus.

**SORU
004**

"Geographia Generalis" adlı çalışmasında fiziki coğrafya ile beşeri coğrafyayı yöntemsel olarak ayıran ve modern coğrafyanın temellerini atan bilim insanı kimdir?

CEVAP Varenius.

**SORU
005**

Coğrafyanın başlıca konularını Matematik, Moral, Siyasal, Ticari ve Dinsel coğrafya olarak beş başlıkta inceleyen düşünür kimdir?

CEVAP Kant.

**SORU
006**

"Mukayeseli Genel Coğrafya" yaklaşımını getiren ve tarih ile coğrafyanın ayrılmaz bir bütün olduğunu savunan "Erdkunde" (23.000 sayfa) eserinin yazarı kimdir?

CEVAP Carl Ritter.

**SORU
007**

Devleti büyüme ve çoğalma eğilimindeki bir organizmaya benzeterek "Politik Coğrafya" eserini kaleme alan bilim insanı kimdir?

CEVAP Friedrich Ratzel.

**SORU
008**

"Toplumsal (sosyal) coğrafya" kavramını ilk kez kullanan ve "özgürlüğün coğrafyacısı" olarak anılan anarşist coğrafya temsilcisi kimdir?

CEVAP Elisee Reclus.

**SORU
009**

İnsanların kendi mekânsal çevreleri hakkında bilgi edinme, depolama ve çağrışım yapma süreçlerini ifade eden, Downs ve Stea tarafından tanımlanan kavram nedir?

CEVAP Zihin Haritaları.

**SORU
010**

1915'te İstanbul Darülfünunu'na davet edilip Coğrafya Enstitüsü müdürlüğü yapan ve I. Dünya Savaşı sonrası ülkesine dönen Alman coğrafyacı kimdir?

CEVAP Erich Obst.

**SORU
011**

Orta Çağ'da deniz ulaştırmasında kullanılan, limanların yerlerini, derinliklerini ve gel-git zamanlarını gösteren kılavuz haritalara ne ad verilir?

CEVAP Portolan Haritalar.

**SORU
012**

Değişik haritaları bir araya getiren koleksiyonlara "Atlas" ismini ilk defa veren haritacı kimdir?

CEVAP Gerardus Mercator (Merkator).

**SORU
013**

Herhangi bir unsura ait eşit değerdeki noktaların birleştirilmesiyle elde edilen (izobar, izoterm, izohips vb.) çizgiler ve ayrılan alanların yer aldığı harita türüne ne denir?

CEVAP İzoplest Haritalar.

**SORU
014**

Türkiye, UTM pafta sistemine göre hangi doğu dilimleri ve hangi grid bölgeleri içerisinde yer almaktadır?

CEVAP 35, 36, 37, 38 numaralı doğu dilimleri ile S ve T grid bölgeleri içerisinde yer alır.

**SORU
015**

Türkiye ulusal pafta sistemine göre 1:250.000 ölçekli paftalar neye göre isimlendirilir?

CEVAP Ait oldukları bölgedeki en büyük yerleşim merkezinin ismine göre isimlendirilir.

**SORU
016**

Yeryüzünde güneş ışınlarını yansıtma oranı (Albedo) en yüksek (%80-85) olan yüzey hangisidir?

CEVAP Taze kar.

**SORU
017**

Kuru veya doymuş adyabatik olarak yükselen hava parselinin, çevresindeki havadan daha sıcak olduğu atmosfer koşulluna ne ad verilir?

CEVAP Mutlak Kararsızlık.

**SORU
018**

Rüzgârı harekete geçiren gücün yönünün izobar eğrilerine dik olduğu ve sadece basınç (barometrik gradyan) etkisiyle oluşan sapmamış rüzgârlara ne denir?

CEVAP Barostrofik (Ageostrofik) rüzgârlar.

**SORU
019**

Türkiye'de genel olarak Ege kıyılarında ve İzmir yöresinde, yazın denizden karaya doğru esen serin ve nemli deniz meltemine ne ad verilir?

CEVAP İmbat.

**SORU
020**

Kümülonimbus bulutlarının sebep olduğu orajların (gök gürültülü fırtınaların) dünya genelinde en sık görüldüğü ülkeler hangileridir?

CEVAP Endonezya, Kolombiya, Malezya ve Singapur.

**SORU
021**

Çeşitli yükseltilerde yer alabilen, akarsular tarafından oldukça derin bir şekilde yarılmış ve parçalanmış düz veya hafif dalgalı sahalara ne ad verilir?

CEVAP Plato.

SORU
022

Sertlik derecesi 9 olan, koyu kırmızı renklisine yakut, mavimsi olanına safir adı verilen ve hiçbir asitten etkilenmeyen alüminyum oksit minerali hangisidir?

CEVAP Korendon.

SORU
023

Yeryüzünde bazen yüzlerce kilometrekarelik geniş yer kaplayan, granodiyorit ve granit gibi asit kayalardan oluşan en büyük plüton kütlelerine ne denir?

CEVAP Batolit.

SORU
024

Okyanus ve deniz tabanlarında 1000 metreden daha derindeki tortul depolara (çökellere) ne ad verilir?

CEVAP Abisal fasiyes.

SORU
025

Yerkabuğunun (simanın) üst mantodan ayrıldığı sismik kesintiye (süreksizliğe) ne ad verilir?

CEVAP Mohorovicic (Moho) süreksizliği.

SORU
026

Dış çekirdeği alt mantodan ayıran ve basınç, yoğunluk, sıcaklık değişimlerinin gözlemlendiği sismik süreksizlik hangisidir?

CEVAP Wiechert-Gutenberg süreksizliği.

SORU
027

İç kuvvetlerin ve tektonik hareketlerin etkisi altında şekil değiştirmeye karşı direnç gösteren, kıvrılamayan stabil yerkabuğu parçalarına ne ad verilir?

CEVAP Kraton.

SORU
028

Geniş sahalara yayılan şaryaj örtülerinin aşındırılması sonucu geriye kalan ve jeomorfolojik olarak şahit tepe oluşturan kütlelere tektonikte ne denir?

CEVAP Klippe (Klip).

SORU
029

Kil ve silt gibi gevşek tortul kayaçların rüzgâr tarafından aşındırılmasıyla oluşan, hâkim rüzgâr yönüne paralel uzanan "U" profilli oluklara ne ad verilir?

CEVAP Yardang.

SORU
030

Dağ eteğinde birikinti konileri ve yelpazelerinin yanal olarak birbirleriyle birleşmesiyle oluşan birikim ovasına ne denir?

CEVAP Bahada (Piedmont / Etek Ovası).

SORU
031

Tabanları deniz seviyesinden daha alçakta bulunan karstik veya tektonik kökenli göl çanaklarına ne ad verilir? (Örn: İşkodra Gölü)

CEVAP Kriptodepresyon.

SORU
032

Ilıman iklim bölgelerinde yer alan ve suları yılda iki kez (ilkbahar ve sonbahar mevsimlerinde) karışma olayı gösteren göllere ne ad verilir?

CEVAP Dimiktik Göller.

SORU
033

Bir akarsuyun yıl içindeki yıllık ortalama akımlarının maksimumu ile minimumu arasındaki orana ne denir?

CEVAP Düzensizlik (Kararsızlık) Katsayısı.

SORU
034

Gravitasyonel suyun (sızan suyun) bir veya iki gün sonra uzaklaşmasını takiben toprakta yerçekimine karşı tutulan suya ne ad verilir?

CEVAP Tarla kapasitesindeki su.

SORU
035

Riyolit tüfü gibi asitik volkanik depolar üzerinde, sıcak ve nemli iklim koşullarında çok kısa bir sürede hızlı bir tempoyla oluşan toprak tipi hangisidir?

CEVAP Andosol.

SORU
036

Su açığının fazla olduğu kurak bölgelerde, az su ile fizyolojik işlevlerini sürdürmek için çeşitli önlemler alan bitki grubuna ne ad verilir?

CEVAP Kseromorf bitkiler.

SORU
037

Türkiye'de İç Anadolu ile Doğu Anadolu (İran-Turan) flora bölgeleri arasında bitki türlerinin kesintiye uğradığı, Amanoslardan Gümüşhane yöresine uzanan geçiş kuşağına ne denir?

CEVAP Anadolu Diyagonalı (Anadolu Çaprazı).

SORU
038

Balkan yarımadasında yazın yeşil çalı türlerinden oluşan ve kontinental iklime uyum sağlamış yaprak döken çalılık (örn. boyacı sumacı, karaçalı) formasyonuna ne ad verilir?

CEVAP Şibilyak.

SORU
039

Demografik Geçiş Modeline göre, doğum oranlarının hızla azaldığı ve doğal nüfus artış hızının yavaşlama eğilimine girdiği, Türkiye'nin de içinde bulunduğu aşama hangisidir?

CEVAP 3. Aşama (Geç Gelişme Aşaması).

SORU
040

Kuzey ve Orta Avrupa'nın soğuk ikliminden kaçan yaşlı nüfusun Akdeniz kıyılarının sıcak bölgelerine yerleşmesi şeklindeki göç hareketine ne denir?

CEVAP Heliotropik Göç (Güneşe kaçış).

SORU
041

Babil sürgününden sonra Yahudilerin dağılmasını tanımlayan, günümüzde ise anavatanına bağlı ancak oturduğu ülkeyle tam bütünleşemeyen göçmenleri ifade eden kavram nedir?

CEVAP Diaspora.

SORU
042

Şehir içinde fiziksel olarak kötü durumda olan konutların yenilenerek dar gelirli yerinden edilmesi ve yerlerini yüksek gelirli insanların alması sürecine ne ad verilir?

CEVAP Soylulaştırma (Seçkinleştirme).

SORU
043

Şehirlerin yerleşim yapısının ortak bir merkez etrafında iç içe geçmiş doğal halkalardan oluştuğunu savunan ve Ernest W. Burgess tarafından Şikago için geliştirilen modelin adı nedir?

CEVAP Ortak Merkezli Çemberler Modeli (Şikago Ekolü).

SORU
044

Gelişmekte olan ülkelerin büyük şehirlerinde, yeterli bir ekonomik temel olmadan gerçekleşen, işsizlik ve yoksulluğun eşlik ettiği hızlı şehrsel büyümeye ne ad verilir?

CEVAP Yabancı Şehirleşme.

SORU
045

Siyasi coğrafyada, sınırları tamamen başka bir siyasi bölgenin (devletin) sınırları dahilinde yer alan kuşatılmış toprak parçasına ne ad verilir?

CEVAP Enklav.

SORU
046

Bir devletin halkının, kendileriyle aynı etnik yapıdan olan ancak yabancı bir ülke sayılan başka bir devletin halkıyla birleşme arzusundan doğan yayılmacı politikaya ne denir?

CEVAP İrredentizm.

SORU
047

Nicholas J. Spykman tarafından "Kara Hakimiyet Teorisine" karşı geliştirilen ve Türkiye'yi İç (Kenar) Hilal bölgesinde gösteren teori hangisidir?

CEVAP Kenar Kuşak (Rimland) Hakimiyet Teorisi.

SORU
048

1989 yılında Francis Fukuyama tarafından ortaya atılan, 20. yüzyılın sonunda tüm alternatif değer sistemlerinin Batı demokrasisine teslim olduğunu savunan teori hangisidir?

CEVAP Tarihin Sonu Teorisi.

SORU
049

Sanayinin yer seçimini taşıma maliyeti, işgücü maliyeti ve yığılma (aglomerasyon) olarak üç faktöre bağlayan ve "en az maliyet" teorisini kim geliştirmiştir?

CEVAP Weber.

SORU
050

Artvin'in Borçka ilçesi sınırlarında yer alan ve 2005 yılında UNESCO tarafından Türkiye'nin ilk ve tek Biyosfer Rezervi ilan edilen alan neresidir?

CEVAP Camili (Macahel) Havzası.

SORU
051

Türkiye'nin dünya rezervlerinin yaklaşık %72'sine sahip olduğu, Kırka, Bigadiç, Kestelek ve Emet'te çıkarılan, roket yakıtından cam sanayisine kadar kullanılan maden hangisidir?

CEVAP Bor.

SORU
052

Küreselleşmenin etkisiyle hızlanan şehir hayatına karşı, insanların güven içinde yavaş yaşamalarını savunan, Seferihisar, Akyaka, Halfeti gibi ilçelerimizin dâhil olduğu akımın adı nedir?

CEVAP Sakin Şehir (Cittaslow).

SORU
053

Azerbaycan'ın Şahdeniz sahasından çıkarılan 16 milyar metreküp doğal gazı, Türkiye üzerinden Avrupa'ya taşıyan projenin kısaltması nedir?

CEVAP TANAP (Trans-Anadolu Doğal Gaz Boru Hattı Projesi).

SORU
054

Giresun-Ordu yöresinde, yayla (oba) ile sürekli yerleşme olan köyler arasında yer alan, obaya çıkışta ve inişte kullanılan kışlak niteliğindeki geçici yerleşmelere ne ad verilir?

CEVAP Canik (Cenik).

SORU
055

Akdeniz iklim bölgesinin klimaks ağacı olan, kuraklığa dayanıklı, ışık ve sıcaklık isteği yüksek olan ve Türkiye'de en hızlı büyüyen çam türü hangisidir?

CEVAP Kızılçam.

SORU
056

Asit karakterli topraklarda ve fazla yağışlı alanlarda yetişen, ülkemizde sadece Karadeniz Bölgesi'nin doğusunda (özellikle Rize çevresinde) tarımı yapılan sanayi bitkisi hangisidir?

CEVAP Çay.

SORU
057

1998 yılında WWF tarafından Avrupa ormanlarında korumada öncelikli alanlardan biri seçilen ve Türkiye'nin ilk "Pan Park"ı ilan edilen millî park hangisidir?

CEVAP Küre Dağları Millî Parkı.

SORU
058

Türkiye'nin en kısa kara sınırına (18 km) sahip olduğu ve sınırın Aras Nehri boyunca uzandığı komşusu neresidir?

CEVAP Azerbaycan (Nahçıvan).

SORU
059

Az eğimli tabakalarda (monoklinal yapılarda) oluşan, bir tarafı dik diğer tarafı az eğimli asimetric sırt şeklindeki jeomorfolojik yapılara ne ad verilir?

CEVAP Kuesta.

SORU
060

1976 yılında "Akdeniz'in Kirlenmeye Karşı Korunmasına Ait Sözleşme" adıyla imzalanan çevre koruma sözleşmesinin diğer adı nedir?

CEVAP Barselona Sözleşmesi.

SORU
061

Gemiler tarafından denizlerin kirlenmesinin önlenmesini amaçlayan ve deniz çevresine zararlı madde boşaltımını yasaklayan 1973 tarihli sözleşmenin kısa adı nedir?

CEVAP MARPOL Sözleşmesi.

SORU
062

Tüm Avrupa peyzajının (doğal, kırsal, kentsel) planlanmasını, korunmasını ve yönetilmesini amaçlayan 2000 tarihli sözleşme hangisidir?

CEVAP Floransa Sözleşmesi (Avrupa Peyzaj Sözleşmesi).

SORU
063

Türkiye'nin iç kesimlerinde Aksaray, Karaman, Kırıkkale, Kırşehir, Konya, Nevşehir, Niğde ve Yozgat illerini kapsayan tarım ve su altyapısı kalkınma projesinin kısa adı nedir?

CEVAP KOP (Konya Ovası Kalkınma Projesi).

SORU
064

Meralarda otlatılan hayvanların belirli dönemlerde ahır veya ağıllarda kaba yemle beslenmesine dayanan hayvancılık yöntemine ne ad verilir?

CEVAP Mera (otlak) hayvancılığı.

SORU
065

Akarsuların getirdiği alüvyon miktarının fazlalığı ve kıta sahanlığının sığ olmasıyla oluşan, üzerinde denizden kordonla ayrılmış Balık Gölü'nü barındıran deltamız hangisidir?

CEVAP Kızılırmak Deltası.

SORU
066

Dünyanın en fazla göl barındıran ülkesi olması nedeniyle "Bin Göller Ülkesi" olarak da bilinen Avrupa ülkesi neresidir?

CEVAP Finlandiya.

SORU
067

Avrupa kıtası ile Asya kıtası arasında sınır kabul edilen ve tamamı Gürcistan sınırları içinde kalan dağ sırasının adı nedir?

CEVAP Büyük Kafkas Sıradağları.

SORU
068

Kuzey Amerika ile Sovyet Rusya arasında kalan Avrupa kıyı bölgeleri ile Orta Doğu'yu "Kalp Sahası (Karar Sahası)" olarak tanımlayan ve hava hakimiyeti teorisini ortaya atan kişi kimdir?

CEVAP Alexander P. de Seversky.

SORU
069

Türkiye'de Teke Yarımadası, Göller Yöresi ve Taşeli Platosunu kapsayan, karstik şekillerin (lapy, dolin vb.) en yaygın olarak geliştiği alan hangi dağ kuşağındadır?

CEVAP Toros Dağları (Orta ve Batı Toroslar).

SORU
070

Yeryüzündeki bir yamacın veya alanın, güneşe ve hâkim hava akımlarına olan dönüklük durumuna coğrafyada ne ad verilir?

CEVAP Bakı.

SORU
071

Matematik coğrafyanın kurucusu olarak kabul edilen ve İyonyalılar arasında ilk harita yapımcısı olarak bilinen düşünür kimdir?

CEVAP Miletli Anaksimandros.

SORU
072

Nil delta ovalarında sulama ve tarımsal üretim arasında saptadığı ilgiyle "Mısır Nil'in armağanıdır" yargısına ulaşan ve ilk beşeri coğrafyacı olarak kabul edilen kişi kimdir?

CEVAP Herodot.

SORU
073

Coğrafyanın kurucularından kabul edilen, "geography" kelimesini ilk kullanan ve dünyanın çevresini hesaplayan bilim insanı kimdir?

CEVAP Eratosthenes.

SORU
074

Aristo'nun "Politika" adlı eserinde ileri sürdüğü "Devletin egemenlik süreci ve gücü kuramı", günümüzde hangi coğrafya dalları açısından önemli görüşler barındırır?

CEVAP Beşeri coğrafya ve siyasi coğrafya.

SORU
075

İnsanlık tarihinin ilk ansiklopedisi sayılan 37 kitaplık "Doğa Tarihi" adlı eserin Romalı yazarı kimdir?

CEVAP Plinius (Pilinius).

SORU
076

Güneş, ay ve yıldız gözlemleri sonucunda yerleri kesin belirlemek için yerküre üzerinde hayali meridyen çizgileri çizen ve harita projeksiyonu üzerinde çalışan ilk kişi kimdir?

CEVAP Hipparchus.

SORU
077

"Nüzhetü'l-Müşâtık fi İhtirâkı'l-Âfâk" (Kitabu Rocar) adlı eseri ve 70 paftalık detaylı Dünya haritasıyla tanınan ünlü İslam coğrafyacısı kimdir?

CEVAP İdrisi.

SORU
078

"İslam aleminin son gezgini" veya "gezinler prensi" olarak anılan, Delhi hükümeti tarafından Çin'e elçi atanan seyyah kimdir?

CEVAP İbn Batuta.

SORU
079

"Mukaddime" (Kitab ül-iber) adlı eserinde medeniyetlerle iklim ve fiziksel çevre arasında ilişkiler kurarak çevreci determinist akımı etkileyen düşünür kimdir?

CEVAP İbn Haldun.

SORU
080

Jeodezi biliminin kurucusu kabul edilen, "El-Kanun El-Mesudi" eserinin yazarı ve kıtaların kuzeye kayma fikrini levha tektoniğinden asırlar önce dile getiren bilgin kimdir?

CEVAP Biruni.

SORU
081

1498'de Ümit Burnu'nu dolaşp Kalküta'ya (Hindistan'a) doğrudan deniz yoluyla ulaşan ilk Avrupalı kaşif kimdir?

CEVAP Vasco de Gama.

SORU
082

1494 yılında İspanya ve Portekiz arasında dünyayı ikiye bölen ve Cape Verde Adaları'nın 370 fersah batısından çizilen hayali çizgiye dayanan antlaşmanın adı nedir?

CEVAP Tordesillas Antlaşması.

SORU
083

Deri üzerine çizilmiş 70 adet haritadan oluşan ve "İlk Dünya Atlası" olarak kabul edilen "Theatrum Orbis terrarum" adlı eseri kim hazırlamıştır?

CEVAP Ortelius.

SORU
084

Osmanlı döneminde bütünüyle coğrafya ilmi olan ve coğrafya tarihinde önemli bir yer tutan "Kitab-ı Cihannüma" adlı eserin yazarı kimdir?

CEVAP Kâtip Çelebi.

SORU
085

Yöntem ve düşünce ilkeleri açısından coğrafi düşüncenin gelişme evreleri nelerdir?

CEVAP Ansiklopedik devre, Klasik devre, Bölgesel devre, Uygulamalı devre ve Probabilizm (olasıcılık) devresidir.

SORU
086

Orta ve Güney Amerika'da araştırmalar yapan, Kosmos adlı başyapıtıyla Fiziki Coğrafya ve Klimatolojinin temellerini atan bilim insanı kimdir?

CEVAP Alexander Von Humboldt.

SORU
087

"Toplumsal (sosyal) coğrafya" kavramını ilk kez kullanan ve "özgürlüğün coğrafyacısı" olarak bilinen anarşist coğrafyacı kimdir?

CEVAP Elisee Reclus.

SORU 088	1877 yılında "İpek Yolu" kavramını ilk olarak ortaya atan ve Alplerden Çin'e kadar seyahat eden Alman bilim insanı kimdir? CEVAP Ferdinand von Richthofen.
SORU 089	Fiziki çevre insan eylemlerini belirlese de, kültürel teknoloji kullanımıyla bu baskıların yenebileceğini savunan "Probabilizm" (Olabilircilik) akımını ilk dile getiren Fransız coğrafyacı kimdir? CEVAP Jean Brunhes.
SORU 090	İnsan davranışını anlamada alternatif bir yaklaşım olan ve Lund Üniversitesinde Torsten Hagerstrand tarafından geliştirilen coğrafya akımı nedir? CEVAP Zaman coğrafyası.
SORU 091	İnsanın doğayla ilişkilerini, mekân ve yerle ilgili duygularını inceleyen ve Yi-Fu Tuan'ın "babası" sayıldığı coğrafya yaklaşımı hangisidir? CEVAP Hümanistik coğrafya.
SORU 092	Yapıları insan ajanının aracı ve ürünü olarak gören, Anthony Giddens tarafından geliştirilen ve beşeri coğrafyada da kabul gören teori hangisidir? CEVAP Yapılaşma teorisi.
SORU 093	1935 yılında Ankara Üniversitesi Coğrafya Enstitüsü'nün kurucusu olan ve Türkiye'nin ilk nüfus yoğunluğu haritasını yapan yabancı bilim insanı kimdir? CEVAP Herbert Louis.
SORU 094	Sadece saha bakımından dağılışı gösteren, herhangi bir yoğunluk veya miktar (örn: Türkiye'de tütün üretilen sahalara) ifade etmeyen haritalara ne ad verilir? CEVAP Korokromatik haritalar.
SORU 095	Genelde Ekvatora yakın ülkelerin haritasının çiziminde kullanılan, orta meridyenin ekvatorun yarısı uzunluğunda olduğu alan koruyan projeksiyon türü hangisidir? CEVAP Mollweide projeksiyonu.
SORU 096	Güneş sistemindeki gezegenler, yapı ve konumlarına göre hangi üç ana grupta sınıflandırılır? CEVAP Dünya'ya benzeyenler (Yer'sel gezegenler), Dev yapılı gezegenler ve Uzak gezegenler.
SORU 097	Manyetik alanı ve uydusu olmayan, gün batımında "Akşam Yıldızı", tanyeri vaktinde "Sabah Yıldızı" olarak bilinen gezegen hangisidir? CEVAP Venüs (Zühre).
SORU 098	Dünyadaki meteorolojik istasyon ağlarının kurulması, 1873 yılında hangi gelişme ile mümkün olmuştur? CEVAP Viyana'da toplanan ilk Uluslararası Meteoroloji Kongresi ile.

SORU
099

Stratosferdeki ozon tabakasını incelten kloroflorokarbon (CFC) gazlarının sınırlandırılmasını sağlayan uluslararası antlaşma hangisidir?

CEVAP Montreal Protokolü.

SORU
100

Atmosferde yoğunlaşma çekirdekleri oluşturarak yağışın doğuşunu sağlayan parçacıklara ne ad verilir?

CEVAP Tozlar.

SORU
101

Yeryüzünün herhangi bir yerinde ve herhangi bir zamanda troposferde sıcaklığın yüksekliğe bağlı olarak değişme oranına ne ad verilir?

CEVAP Çevresel lapse-rate.

SORU
102

Atmosferde 80-400 km arasında yer alan, D, E ve F katmanlarını içeren ve kutup ışıklarının (aurora) görüldüğü elektrik yüklü katman hangisidir?

CEVAP İyonosfer.

SORU
103

Konvektif dolaşımın yatay bileşenini, yani havanın atmosferde yatay yöndeki hareketini (rüzgârı) açıklamak için kullanılan terim nedir?

CEVAP Adveksiyon.

SORU
104

Atmosferin üst sınırına 1 cm²'ye 1 dakikada gelen güneş enerjisi (kalori) miktarına ne ad verilir?

CEVAP Solar konstant veya güneş sabiti.

SORU
105

Atmosferin güneş ışınlarını kırma, yansıtma, dağıtma ve emme gibi etkileri sonucunda beliren enerji kayıplarının tamamına ne denir?

CEVAP Ekstinksiyon.

SORU
106

Isınan havanın genişerek dikey yönde yükselmesine konveksiyon denirken, soğuyan havanın sıkışarak ağırlaşp düşey yönde alçalmasına ne denir?

CEVAP Süpsidans.

SORU
107

Havanın alçalıp yükseldikçe dışarıdan ısı alıp vermeden basınç değişimiyle kendi kendine ısınıp soğumasına ne ad verilir?

CEVAP Adyabatik ısınma veya soğuma.

SORU
108

Yeryüzünde iki nokta arasındaki yatay basınç farkına ve bu farktan doğarak rüzgârı başlatan kuvvete ne ad verilir?

CEVAP Basınç gradyanı (veya barometrik eğim).

SORU
109

Dünyanın günlük hareketi sonucunda, genel atmosfer dolaşımını oluşturan üç temel dolaşım hücrelerinin adları nelerdir?

CEVAP Hadley hücresi, Ferrel hücresi ve Polar hücre.

SORU
110

Alçalan havanın adyabatik olarak ısınıp kurumasıyla oluşan, ülkemizde de "Bakır Sattıran" veya "Kar Yiyen" isimleriyle bilinen rüzgâr tipi hangisidir?

CEVAP Fön rüzgârları.

SORU
111

Fransa'nın dağlık iç kesiminden Akdeniz'e doğru esen, bir cephe sisteminin soğuk karakterli yerel rüzgârına ne ad verilir?

CEVAP Mistral.

SORU
112

Havadaki mevcut su buharı miktarı ile havanın o sıcaklıkta taşıyabileceği maksimum nem (doyma miktarı) arasında oluşan farka ne denir?

CEVAP Doyma açığı.

SORU
113

Doğada hem bitkilerin terlemesi (transpirasyon) hem de toprak ile su yüzeylerinden buharlaşma (evaporasyon) olaylarının tamamına ne ad verilir?

CEVAP Evapotranspirasyon.

SORU
114

Gökyüzündeki bulutluluk oranını, yani eş bulutluluk değerlerine sahip noktaları birleştiren eğrilere ne ad verilir?

CEVAP İzoneph.

SORU
115

Kümülonimbüs bulutlarındaki orajların (gök gürültülü fırtınaların) oluşum sürecindeki ilk aşaması olarak bilinen evre hangisidir?

CEVAP Kümüls evresi.

SORU
116

Dünya iklimlerinin bilinen ilk nicel sınıflandırmasını, sıcaklık ve yağışı bitki örtüsüyle birleştirerek 1918'de oluşturan bilim insanı kimdir?

CEVAP Wladimir Köppen.

SORU
117

Dünü anlamak için bugün aktif olan süreçleri bilmek gerektiğini öğreten ve "Üniformiteryanizm" (Aktüalizm) prensibini ortaya atan yerbilimci kimdir?

CEVAP J. Hutton.

SORU
118

Minerallerin sertlik derecelerini 1'den 10'a kadar sınıflandıran ve 1812'de oluşturulan ölçeğe ne ad verilir?

CEVAP Mohs ölçeği.

SORU
119

Magmanın yerkabuğu içine sokulmasına "intrüzyon" denilirken, enjekte edilen magmatik maddelerin yeryüzüne ulaşmasına ne ad verilir?

CEVAP Ekstrüzyon.

SORU
120

Eskiden var olan kayaların dış etkenlerce aşındırılıp birikmesiyle oluşan sedimentlerin tortul kaya hâline gelmesini sağlayan tüm süreçlere ne denir?

CEVAP Diajenez.

SORU
121

Yerkabuğunun üst kısmını oluşturan, silisyum ve alüminyum egemen olduğu için daha hafif olan ($2.7-2.8 \text{ gr/cm}^3$) tabakaya ne denir?

CEVAP Granitik yerkabuğu (Sial).

SORU
122

Yer kabuğu parçalarının, yoğunluk ve kalınlıkları oranında mantoya az veya çok gömülmek suretiyle oluşturdıkları dengeye ne ad verilir?

CEVAP İzostatik denge (izostazi).

SORU
123

Tabakaların kıvrılmadan, yer kabuğunun geniş sahalarının yavaş bir tempo ile düşey doğrultuda toptan yükselmesi veya alçalması hareketine ne denir?

CEVAP Epirojenik hareketler (Epirojenez).

SORU
124

Kıvrılmaya karşı maksimum direnç gösteren, yerkabuğunun en stabil parçalarını (Kanada ve Baltık kalkanları gibi kratonları) oluşturan tektonik yapıya ne ad verilir?

CEVAP Platform yapısı.

SORU
125

İkinci (Mesozoik) ve Üçüncü Zaman (Tersiyer) boyunca meydana gelen ve genç sıradağları oluşturan orojenik hareketlerin tümü hangi isim altında toplanır?

CEVAP Alp kıvrımları dönemi.

SORU
126

Volkanik faaliyetlerin son evrelerinde sıcaklığın 100°C 'nin altına düştüğü ve su buharı ile karbondioksit gazı çıkışlarının görüldüğü evreye ne denir?

CEVAP Mofette evresi.

SORU
127

Çok şiddetli patlamalar ve piroklastik maddelerden oluşan "nuee ardente" (kızgın bulut) ile karakterize edilen volkanik püskürme tipi hangisidir?

CEVAP Pelee tipi aktivite.

SORU
128

Birinci Zaman'ın Devoniyen devrinden Permiyen sonlarına kadar süren, Ural, Appalaş ve Orta Avrupa masiflerini oluşturan kıvrım hareketlerine ne denir?

CEVAP Hersinyen (Varisti) kıvrımları.

SORU
129

Yeryüzünde insanın ilk olarak ortaya çıktığı ve jeolojik devirler içinde en kısa süren (Pleistosen ve Holosen'i barındıran) zaman hangisidir?

CEVAP Kuaterner (Dördüncü Zaman).

SORU
130

Bir akarsuyun, kendi havzasını komşu akarsu havzasından ayıran su bölümü çizgisini yararak, oradaki ana akarsuyu veya kolunu kendi havzasına bağlamasına ne ad verilir?

CEVAP Kapma.

SORU
131

Peneplenlerin yaşlarının saptanmasında kullanılan, aşınım devresi boyunca yontulan maddelerin akarsularla komşu alçak sahalarda biriktirilmesiyle oluşan depolara ne denir?

CEVAP Korelat depolar.

SORU 132	Dağlık alanlardan inen akarsuların taşıma güçlerinin aniden azaldığı düzlüklere çıkışlarında, taşıdıkları döküntüleri biriktirmesiyle oluşan yarım koni şeklindeki birikim şekillerine ne denir?
	CEVAP Birikinti konisi (veya Birikinti yelpazesi).
SORU 133	Tabakaların genel olarak belli bir yöne doğru eğimli olduğu ve genellikle epirojenik hareketlerle eğimlenmiş daha yeni depolar üzerinde gelişen jeomorfolojik yapılara ne ad verilir?
	CEVAP Monoklinal yapı.
SORU 134	Farklı dirençteki yatay yapılı sahalarda oluşan, üstteki koruyucu dirençli tabakanın altındaki zayıf kısımların rüzgârın korrazyonu ile aşındırılması sonucu oluşan mantar kayaların (bütlerin) diğer adı nedir?
	CEVAP Şahit kaya (Zeugen).
SORU 135	Aşınım düzlükleri (pedimentler) üzerinde yer alan, aşınımdan kurtularak geriye kalmış ada şeklindeki dik eğimli, izole tek tanık tepelere ne ad verilir?
	CEVAP Inselberg.
SORU 136	Karstik alanlarda tencere veya kazana benzeyen, tabanı düz ve genellikle algler ile küçük taşlarla kaplı sığ çözünme çukurluklarına ne denir?
	CEVAP Kamenitsa.
SORU 137	Karstik depresyonların en büyüklerinden olan, suların "ponor" adı verilen düdenlerden yer altına sızdığı, tabanları geniş ve genellikle alüvyonlarla kaplı kapalı havzalara ne ad verilir?
	CEVAP Polye.
SORU 138	Düşen karların erime, sıkışma ve yeniden kristalleşme süreçlerinden geçerek glasiye (buzul) buzuna tam dönüşmeden önceki iri taneli, boşluklu hâline ne ad verilir?
	CEVAP Firn (Neve) buzu.
SORU 139	Buzulların (glasiyelerin) yüzey kısımlarının yatağındaki eğim kırıklarından geçerken dilim dilim ayrılarak meydana getirdiği derin enine çatlak sistemine ne denir?
	CEVAP Serak.
SORU 140	Yeryüzünün en geniş sahalarını baştan başa kaplayan ve günümüzde Grönland ile Antarktika'yı örten devasa örtü buzulu tipine ne ad verilir?
	CEVAP İnlandsis.
SORU 141	Atmosfer-toprak yüzeyi sınırından suyun toprak içerisine sızmasına ne ad verilir?
	CEVAP İnfiltrasyon (sızma kapasitesi).
SORU 142	Yüzeyden içeri giren suyun toprak içindeki dikey hareketine ve süzülmesine ne denir?
	CEVAP Perkolasyon.

SORU
143

Akarsuyun herhangi bir noktasındaki akım değerini ve su seviyesini ölçmek için kullanılan yazıcı olmayan ve yazıcı olan aletlerin adları nelerdir?

CEVAP Limnimetre ve limnigraf.

SORU
144

Yoğun bitki örtüsüyle kaplı sahalarda yağın yağmurun bir kısmının yaprak ve dallarca tutularak akarsuya ulaşmaması olayına ne ad verilir?

CEVAP İntersepsiyon.

SORU
145

Asya kıtasında yer alan ve 436.400 km² alanıyla dünyanın yüzölçümü en büyük olan gölü hangisidir?

CEVAP Hazar Gölü.

SORU
146

Yüksek enlemlerde yer alan, yılın büyük kısmında buzlarla kaplı olup yazın buzları çözülen göllere ne ad verilir?

CEVAP Soğuk Monomiktik Göller.

SORU
147

Yeryüzüne düşen göktaşlarının açtıkları çanaklarda (meteor kraterlerinde) biriken suların oluşturduğu göllere ne denir?

CEVAP Meteorit Göller.

SORU
148

Toprak ve kaya gibi kütlelerin yamaçtan kayarak bir vadiyi tıkamasıyla oluşan Tortum, Sera ve Abant gibi göllere ne ad verilir?

CEVAP Heyelan Seti Gölü.

SORU
149

Belirli bir bölgede yaşayan, belirli bir dağılışı deseni olan bitki topluluklarının oluşturduğu örtüye ne denir?

CEVAP Vejetasyon (Bitki örtüsü).

SORU
150

Güney Amerika'yı bilimsel olarak anlatan, bitki formasyonlarını ayırt ederek bitki coğrafyasının kurucusu kabul edilen bilim insanı kimdir?

CEVAP Alexander Von Humboldt.

SORU
151

Herhangi bir yamacın veya alanın güneşe ve hâkim hava akımlarına olan dönüklüğüne coğrafyada ne ad verilir?

CEVAP Bakı.

SORU
152

İnsana daima eşlik eden, tarım alanlarında veya yerleşim yerlerinde insanla birlikte ortaya çıkan buğdaygiller gibi bitkilere ne denir?

CEVAP Antropofil.

SORU
153

Toprağın bulunmadığı tamamen çıplak ve yeni sahalarda başlayan bitki yerleşme (süksesyon) evresine ne ad verilir?

CEVAP Birincil (primer) süksesyon.

SORU
154

Yeryüzünde yayılış alanı çok dar sahaları ilgilendiren, belirli bir bölgeye sıkışmış bitkilere ne ad verilir?

CEVAP Stenokor bitkiler.

SORU
155

Ronald Good'un floristik bölge sınıflandırmasına göre, Türkiye'nin ve tüm Avrupa ile Kuzey Asya'nın da dâhil olduğu en büyük flora âlemi hangisidir?

CEVAP Holarktik (Boreal) Flora Âlemi.

SORU
156

Avrupa, Asya'nın büyük bölümü ve Kuzey Afrika'yı kapsayan, Türkiye'nin de içinde yer aldığı en büyük zoocoğrafik bölgenin adı nedir?

CEVAP Palearktik Bölge.

SORU
157

"Mukaddime" adlı eserinde nüfusun büyüklüğünün toplumsal iş bölümünü artıracak ve devleti güçlendireceğini savunan düşünür kimdir?

CEVAP İbn-i Haldun.

SORU
158

Nüfus artışını hem ekonomik kalkınmanın bir sebebi hem de sonucu olarak değerlendiren klasik iktisatçı kimdir?

CEVAP Adam Smith.

SORU
159

Dünya nüfusunun, tarımın ve doğal kaynakların belli bir taşıma kapasitesi olduğunu ve ekonomik büyümeyi sınırlayacağını savunan "Büyümenin Sınırları" raporunu kim hazırlamıştır?

CEVAP Roma Kulübü.

SORU
160

Belli bir alanda yaşayan nüfusun o alanın yüzölçümüne bölünmesi ile elde edilen yoğunluğa ne ad verilir?

CEVAP Aritmetik yoğunluk.

SORU
161

19. yüzyılda göç akımlarını etkileyen en önemli faktörün "mesafe" olduğunu belirten göç kurallarının kurucusu kimdir?

CEVAP E.G. Ravenstein.

SORU
162

Anavatanına bağlı ancak oturduğu ülkeyle tam olarak bütünleşemeyen göçmen topluluklarını tanımlamak için kullanılan kavram nedir?

CEVAP Diaspora.

SORU
163

Şehir ile kır yerleşmelerinin ve ev tiplerinin analiziyle yerleşme coğrafyasının kurucusu olarak kabul edilen kişi kimdir?

CEVAP Otto Schlüter.

SORU
164

Fransa'da mesken sayısı 5-25, nüfusu 100-150 arasında olan, tek çiftlik ile köy arasındaki ara yerleşme tipine ne ad verilir?

CEVAP Hameau.

SORU
165

Çiftliklerin dağınık yaşadığı bölgelerde adeta ticaret merkezi olan, ABD'de ise en küçük şehirselsel merkez sayılan 3-20 meskenli yerleşmelere ne denir?

CEVAP Hamlet.

SORU
166

"Şehirselsel Toplum" adlı eserinde, mil kareye 1000'den fazla kişinin düştüğü yerleri "şehir" olarak tanımlayan kişi kimdir?

CEVAP Wilcox.

SORU
167

Şehirselsel çevrede insanların faaliyetleri, algıları, karar verme süreçleri ve çevreye verdikleri anlamları inceleyen 1970 çıkışlı şehir coğrafyası akımı nedir?

CEVAP Davranışsal yaklaşım.

SORU
168

Kötü durumdaki eski konutların yenilenerek dar gelirli yerinden edilmesi ve merkeze yüksek gelirli yerleşmesi sürecine ne ad verilir?

CEVAP Soylulaştırma (Seçkinleştirme).

SORU
169

Bir ülkede büyüklük açısından n'inci sıradaki şehrin, en büyük şehrin 1/n'i kadar nüfusa sahip olacağını belirten "Sıra-Büyüklük Kuralı"nı kim önermiştir?

CEVAP George Zipf.

SORU
170

Bir yerleşmenin mutlak alanını, yayıldığı topoğrafyayı ve fiziksel karakterini ifade eden yerleşme kavramı nedir?

CEVAP Sit.

SORU
171

Bir yerleşmenin çevresi ile olan izafi (göreceli) konumunu ve etkileşimini tanımlayan kavram nedir?

CEVAP Situasyon.

SORU
172

Bir şehrin etrafında tarımsal faaliyetlerin dağılışı düzenini hammadde ve pazara uzaklık ekseninde halkalar hâlinde ilk modelleyen kimdir?

CEVAP Johann Heinrich von Thünen.

SORU
173

Şehirlerin büyüklük, sayı ve dağılımlarını "hizmetler yerleşmesi" olarak altıgen pazar alanlarıyla açıklayan "Merkezi Yerler Teorisi" kime aittir?

CEVAP Walter Christaller.

SORU
174

Şehirlerin, Şikago örneğindeki gibi ortak bir merkezden dışa doğru iç içe geçmiş düzgün halkalarla büyüdüğünü savunan Burgess ve Park'ın modeli hangisidir?

CEVAP Ortak Merkezli Çemberler Modeli.

SORU
175

Şehirselsel büyümenin ana ulaşım hatları boyunca yıldız biçiminde gelişen dilimler (sektörler) şeklinde oluştuğunu öne süren Homer Hoyt'un modeli nedir?

CEVAP Sektör (İşinsal Dilimler) Modeli.

SORU
176

Şehirlerin sadece tek bir merkezden değil, birden fazla farklı çekirdek alan etrafında büyüyebileceğini savunan Harris ve Ullman modeli hangisidir?

CEVAP Çok Çekirdekli Model.

SORU
177

İki farklı şehir arasındaki etki alanının sınırını, şehirlerin çekim gücü ve mesafesine göre hesaplamaya yarayan teori hangisidir?

CEVAP Kırılma Noktası Teorisi.

SORU
178

Jeopolitik kavramını 1916 yılında yazdığı "Bir Organizma Olarak Devlet" eserinde dünyada ilk defa kullanan İsveçli bilim insanı kimdir?

CEVAP Rudolf Kjellen.

SORU
179

Siyasi coğrafyada alan büyüklüğü 1000 km²'den küçük olan Malta, Singapur, Barbados gibi ülkelere ne ad verilir?

CEVAP Minitop Devletler.

SORU
180

Toprak bütünlüğü okyanus, deniz veya başka bir devletin müdahalesiyle bölünmüş olan, adalar barındıran devletlere (Endonezya, Filipinler vb.) ne ad verilir?

CEVAP Parçalanmış Devletler.

SORU
181

Bir devletin sahip olduğu kültürel özellikleri yok sayarak, tamamen masa başında dış güçlerce çizilen (Afrika'daki düz hatlı sınırlar gibi) sınırlara ne denir?

CEVAP Superimpose (Eklenmiş) Sınır.

SORU
182

1904'te "Tarihin Coğrafi Eksenini" bildirisini sunan ve Dünya Adası ile Kalpgah (Heartland) kavramlarıyla Kara Hâkimiyet Teorisi'ni kuran kimdir?

CEVAP Halford John Mackinder.

SORU
183

Kara Hâkimiyet Teorisi'ne karşı geliştirilen, kıyı bölgelerinin (İç Hilal'in) önemini savunan ve Türkiye'yi Kenar Kuşakta gösteren Spykman'ın teorisi nedir?

CEVAP Kenar Kuşak (Rimland) Hâkimiyet Teorisi.

SORU
184

"Tarihin Sonu" teorisini ortaya atan ve 20. yüzyıl sonunda tüm alternatif sistemlerin Batı demokrasisine teslim olduğunu iddia eden düşünür kimdir?

CEVAP Francis Fukuyama.

SORU
185

Gelecekte dünya ülkelerinin ekonomik veya ideolojik olarak değil, inanç ve kültürel kökenlerine göre ayrışarak çatışacağını ileri süren "Medeniyetlerin Çatışması" teorisi kime aittir?

CEVAP Samuel Huntington.

SORU
186

Zenginleşen sanayi ülkeleri (Kuzey) ile az gelişmiş ülkeler (Güney) arasındaki uçurumu göstermek için çizilen sosyo-ekonomik hayali sınıra ne ad verilir?

CEVAP Brandt Hattı.

SORU
187

Fransız demograf Alfred Sauvy tarafından 1952'de kapitalist ve sosyalist blokların dışında kalan gelişmekte olan ülkeleri tanımlamak için kullanılan terim nedir?

CEVAP Tiers Monde (Üçüncü Dünya).

SORU
188

Toplumların geleneksel tarımdan başlayıp, take-off (kalkış) süreci ile yüksek kitle tüketimine ulaştığı 5 aşamalı kalkınma modelini kim geliştirmiştir?

CEVAP Walter W. Rostow.

SORU
189

Halford Mackinder tarafından 1492'deki keşiflerden 1900'lerin başlarına (kutupların keşfine) kadar geçen zaman dilimine verilen ad nedir?

CEVAP Kolomb Dönemi.

SORU
190

Bilgisayar, yazılım, coğrafi bilgi sistemleri gibi veriyi toplama, işleme ve yayma süreçleriyle uğraşan sektör, ekonomik faaliyetlerin hangi basamağıdır?

CEVAP Dördüncül (Kuaterner) ekonomik faaliyetler.

SORU
191

Ulaşım ve iletişimin hızlanmasıyla dünyanın küçüldüğü imgesini vurgulayarak bu durumu "zaman-mekân sıkışması" olarak kavramsallaştıran düşünür kimdir?

CEVAP David Harvey.

SORU
192

İnsanlık tarihinde tarım kültürünün ilk başladığı ve Suriye, Güneydoğu Anadolu, Mezopotamya ovaları ile Mısır'ı içine alan verimli bölgeye ne ad verilir?

CEVAP Mümbit hilal (Orta Doğu bölgeleri).

SORU
193

Şehre çok yakın alanlarda, pazar ihtiyacını karşılamak için dar arazilerde yoğun gübre ve emek harcanarak yapılan sebze ve meyve üretimine ne ad verilir?

CEVAP Pazar bahçivanlığı.

SORU
194

Ekonomik verimliliği düşük küçük ve parçalanmış tarım alanlarının birleştirilerek sulama ve makineli tarıma uygun hâle getirilmesi işlemine ne denir?

CEVAP Arazi Toplulaştırması.

SORU
195

Okyanuslarda sıcak ve soğuk su akıntılarının kesişme noktalarının çok verimli balıkçılık sahaları olmasının temel biyolojik sebebi nedir?

CEVAP Sıcak akıntıların bol plankton, soğuk akıntıların bol oksijen taşımasıdır.

SORU
196

Et ve süt tüketimini büyükbaş hayvanlardan sağlayan ABD ve Avustralya gibi ülkelerin, çok büyük sürüler hâlinde koyun yetiştirmesindeki asıl amaç nedir?

CEVAP Yün (yapağı) üretimi.

SORU
197

Ulaşım coğrafyasında, bir yolun daha fazla yerleşim yerinden trafik toplayarak gelirini maksimize etmek amacıyla kasten uzatılması eylemine ne ad verilir?

CEVAP Olumlu sapma.

SORU
198

1896 yılında Manchester yakınlarındaki "Trafford Park" ile dünyada ilk planlı sanayi bölgesini kuran ve "sanayi bölgesi" kavramını ortaya atan ülke neresidir?

CEVAP İngiltere.

SORU
199

Sanayi tesisinin kurulacağı yeri, taşıma maliyetlerinin en düşük olacağı noktalara bağlayarak "lokasyon üçgeni" modeliyle analiz eden bilim insanı kimdir?

CEVAP Weber.

SORU
200

Sanayi tesislerinin üretim biçimlerinin ve teknik faaliyetlerinin yerel çevre koşullarına ve insan geleneklerine göre uydurulmasını inceleyen bilime ne denir?

CEVAP Teknocoğrafya.

SORU
201

Tehlikeli atıkların üretildikleri yere en yakın noktada bertarafını ve sınırlar ötesi taşınımının sınırlandırılmasını öngören 1989 tarihli antlaşmanın adı nedir?

CEVAP Basel Sözleşmesi.

SORU
202

1987 yılında Dünya Çevre ve Kalkınma Komisyonu'nca hazırlanan ve uluslararası arenada "sürdürülebilir kalkınma" kavramını literatüre sokan raporun adı nedir?

CEVAP Brundtland Raporu (Ortak Geleceğimiz).

SORU
203

Kalkınma ile çevre koruma ilişkisinin küresel boyutta tartışıldığı ve 1972 yılında 113 ülkenin katılımıyla gerçekleştirilen ilk uluslararası çevre zirvesi hangisidir?

CEVAP Stockholm İnsan ve Çevre Konferansı.

SORU
204

Eski çağlarda Romalıların, Mısır'ın batısında uzanan tüm arazilere verdikleri ve günümüzde kıtanın ismini oluşturan terim nedir?

CEVAP Afrika.

SORU
205

Fay hatlarına bağlı olarak bloklar hâlinde çöken kütlelerin (grabenlerin) alüvyonlarla dolmasıyla oluşan Muş, Elazığ, Erzincan gibi sahalara ne ad verilir?

CEVAP Çöküntü (Tektonik) ovaları.

SORU
206

Kireçtaşının yaygın olduğu alanlarda erime sonucu oluşan, yurdumuzda en fazla Teke, Göller Yöresi ve Taşeli Platosunda görülen şekilsel yapıya genel olarak ne denir?

CEVAP Karst topografyası.

SORU
207

Karstik alanlarda suların kayaların yüzeyini eriterek oluşturdukları, aşınımın ilk aşaması sayılan küçük boyutlu kanalcık veya oluklara ne ad verilir?

CEVAP Lapyra.

SORU
208

Derinliği ve çapı birkaç metre ile 200 metre arasında değişen, yöresel olarak tava veya koyak da denilen huni şekilli karstik erime çukurlarına ne ad verilir?

CEVAP Dolin.

SORU 209	Kızılırmak, Yeşilirmak, Sakarya, Susurluk, Seyhan, Ceyhan, Fırat, Dicle gibi akarsularımızın açık havza özelliği taşıyarak sularını doğrudan veya dolaylı taşıdıkları ortak birleşim yeri neresidir?
	CEVAP Denizler (ve okyanuslar).
SORU 210	Karadeniz ve Akdeniz'e sularını gönderemeyen, Türkiye'nin iç sularının biriktiği Konya, Tuz Gölü, Van Gölü gibi suları dışarıya akışı olmayan bölgelere ne ad verilir?
	CEVAP Kapalı havza.
SORU 211	Ankara yakınlarında bulunan Eymir ve Mogan gölleri, alüvyonların vadiyi tıkaması sonucu oluşmuş hangi göl grubuna dâhildir?
	CEVAP Alüvyal set gölleri (Birikinti konisi tıkaması).
SORU 212	Giresun ve Ordu yörelerinde, yazları obaya çıkarken ya da dönerken dinlenmek için kalınan daha alçak kışlak nitelikli geçici meskenlere yörede ne ad verilir?
	CEVAP Canık (Cenik).
SORU 213	Gökçeada gibi yörelerde de görülen, tarla, bahçe ve otlak alanlarında genellikle birkaç aylığına kullanılan hayvancılık birimlerine sahip geçici köy altı yerleşmesi hangisidir?
	CEVAP Dam.
SORU 214	Birbirine uzak birden fazla mahallenin bir idari isim altında birleşmesiyle oluşan, özellikle Sakarya, Bolu ve Sinop yörelerinde görülen Karadeniz'e özgü yerleşme nedir?
	CEVAP Divan.
SORU 215	Coğrafyada veya haritacılıkta, yerleşim birimlerinin, sokakların, dağların ve akarsuların taşıdığı isimlerin kökenini inceleyen "yer adları dilbilimi"ne ne ad verilir?
	CEVAP Toponimi.
SORU 216	"Cittaslow" ağına dâhil olan yerleşim birimlerinin felsefelerini ve çevreci-sürdürülebilir tutumlarını kaybetmemeleri için denetim dosyasından en az yüzde kaç puan almaları zorunludur?
	CEVAP Yüzde 50.
SORU 217	Artvin ilinin Borçka ilçesi sınırlarında yer alan ve 2005 yılında Türkiye'nin ilk ve tek Biyosfer Rezervi olarak ilan edilen alan neresidir?
	CEVAP Camili (Macahel) Havzası.
SORU 218	GAP ile birlikte Türkiye'nin bölgesel kalkınma hedeflerinden biri olan, Aksaray, Konya, Karaman, Niğde gibi sekiz ili kapsayan tarım ve su projesinin kısa adı nedir?
	CEVAP KOP (Konya Ovası Kalkınma Projesi).

SORU
219

Türkiye istatistik sisteminde Avrupa Birliği standartlarına uyum için komşu illerin gruplanmasıyla oluşturulan, bölgesel kalkınma verilerinin sağlandığı 12 bölgeye sisteme ne ad verilir?

CEVAP NUTS (İBBS) Düzey 1 Bölgeleri.

SORU
220

1958 yılında millî park statüsüne alınarak korunan, Türkiye'nin ilan edilmiş en eski millî parkı hangisidir?

CEVAP Yozgat Çamlığı Millî Parkı.

SORU
221

Prof. Dr. Curt Kosswig tarafından keşfedilip tanıtılan, göçmen kuşların uğrak yeri olan ve 1959'da koruma altına alınan millî parkımız hangisidir?

CEVAP Kuşçenneti Millî Parkı.

SORU
222

1987 yılında Türkiye'nin ilk "Tabiat Koruma Alanı" olarak ilan edilen (Samsun il sınırlarındaki) nadir ekosistem alanının adı nedir?

CEVAP Hacıosman Ormanı.

SORU
223

Bir akarsuyun yıl içindeki yıllık debi maksimum değeri ile minimum değeri arasındaki sapma payını gösteren oransal kavrama ne denir?

CEVAP Düzensizlik (Kararsızlık) Katsayısı.

SORU
224

Göller yöresi başta olmak üzere Türkiye'de tatlı su göllerinden ticari olarak çıkartılan kerevit balıkçılığının asıl anlamı (hedef canlısı) nedir?

CEVAP Tatlı su yengeci.

SORU
225

Güçlü bir rüzgârın göl veya kapalı havza yüzeyindeki suları periyodik olarak bir uca yığıp diğer uca alçaltması olayına (duralar dalga) ne denir?

CEVAP Seş (salıntı).

SORU
226

Falezlerin (yalıyaların) önündeki sığ alanlarda dalga aşındırmasının etkili olduğu, denize doğru uzanan düzlüğe ne ad verilir?

CEVAP Dalga aşındırma düzlüğü.

SORU
227

Kireçtaşıdan oluşmuş karstik depresyonlardan (polyelerden) tabanları su seviyesiyle (taban seviyesi) kesişerek su barındıran tiplerine ne ad verilir?

CEVAP Taban Seviyesi Polyesi.

SORU
228

Buzul vadilerinde glasiyelerin yüzeyden derinlere doğru sızan erime sularıyla genişlettiği, içlerine çökellerin biriktiği büyük buzul göllerine ne ad verilir?

CEVAP Subalpin göl.

SORU
229

Bir dağ kütlelerini üç veya daha fazla sirk (buzul yalağı) geriye aşındırarak kesiştirdiğinde dağın zirvesinde oluşan sarp ve sivri şekle ne denir?

CEVAP Piramidal zirve (boynuz).

SORU
230

Soğuk çevrelerde (periglasiyal) donma ve çözülme süreçleriyle kayaların fiziki ufalanmasına, yani don çatlatmasına bilimsel olarak ne denir?

CEVAP Konjelifraksiyon.

SORU
231

Dağlık alanlardan vadi tabanlarına doğru kayaların ve molozların dökülmesiyle eğimli yamaç eteklerinde biriken döküntü örtülerine ne ad verilir?

CEVAP Kayşat (Talus).

SORU
232

Karbonifer devrinde oluşmuş karasal ortam bitkilerinin kömürleşmesiyle meydana gelen ve Türkiye'de Zonguldak civarında rastlanan ekonomik taş kütlesi hangisidir?

CEVAP Taş kömürü.

SORU
233

Ülkemizdeki tektonik göllerden Tuz Gölü ve Çad Gölü gibi göllerin yüzölçümünde yıl içinde büyük daralıp genişlemeler yaşanmasının asıl nedeni nedir?

CEVAP Beslenmenin az ve kuraklıktan dolayı buharlaşmanın çok fazla olması.

SORU
234

Büyük okyanus ile atlas okyanusunu ayıran, Amerika kıtasının güneyinden dolanarak aşılabilen ancak Panama Kanalı açılınca ulaşımındaki eski önemini yitiren yer neresidir?

CEVAP Horn Burnu.

SORU
235

Eğimli tortul veya volkanik tabakaların (monoklinal), zayıf kısımları oyan akarsularca asimetric bir sırt bırakacak şekilde yarılmalarıyla oluşan tepelere ne ad verilir?

CEVAP Kuesta.

SORU
236

Kıvrım dağlarında (antiklinallerde) yüksek eksen hattını enine doğru yaran konsekan akarsuların oluşturduğu sarp ve derin boğazlara ne denir?

CEVAP Klüz (Kısık).

SORU
237

Antiklinallerin üzerinde zamanla yan kolların aşındırmasıyla açılan ve giderek birleşen boyuna depresyonluklara jeomorfolojide ne ad verilir?

CEVAP Komb.

SORU
238

Drenaj ağlarında, senklinal tabanını izleyerek kıvrım eksenine paralel akan ana akarsulara (boyuna konsekanlara) ne ad verilir?

CEVAP Val.

SORU
239

Önceden tepe/sırt olan antiklinallerin hızla aşınarak alçalması ve senklinallerin (çanakların) tepe durumuna gelerek yüksekte kalması olayına ne ad verilir?

CEVAP Rölyef terselmesi (Yer şekli terselmesi).

SORU
240

Diskordant bir temelin üzerini kaplayan yatay örtü tabakalarına yerleşen akarsuyun, örtüyü kazıdıktan sonra eski sert temele de uyum sağlamadan gömülerek açtığı boğaza ne denir?

CEVAP Sürempoze (Epijenik) boğaz.

SORU 241	Kendi taşkın ovasında (alüvyal taban) akan bir akarsuya, doğal setler yüzünden bağlanamayıp ona kilometrelerce paralel akmak zorunda kalan yan kolun drenaj tipine ne denir?
	CEVAP Yazoo Tipi Drenaj.
SORU 242	Fay hatlarının bulunduğu, birbiriyle dik açılar veya dar/geniş açılarla kesiştiği alanlarda, akarsuların da bu hatları izlemesiyle oluşan geometrik akarsu ağına ne denir?
	CEVAP Dikdörtgensel drenaj (Kafesli türler).
SORU 243	Rüzgârlarla taşınan ince kum ve tozların, çarptıkları kayaların yüzeylerinde sürtünerek kayaları törpülemesi olayına ne denir?
	CEVAP Korrazyon.
SORU 244	Rüzgârların havaya kaldırdığı kum taneciklerinin uçarken birbirlerine çarparak daha da küçük toz boyutlarına ufalanması sürecine ne ad verilir?
	CEVAP Atrasyon.
SORU 245	Çöllerde hâkim rüzgâr yönüne dik duran, rüzgârı karşılayan yamacı az eğimli ve dışbükey, arka yamacı ise dik olan hilal şeklindeki seyyar kum tepeciklerine ne denir?
	CEVAP Barkan.
SORU 246	Çöl veya yarı kurak alanlarda rüzgâr hızının kesildiği çalı ve bitki engelleri çevresinde kalkan şeklinde birikmeye başlayan basit kum yığınlarına ne ad verilir?
	CEVAP Nebkha (Nebha).
SORU 247	Barkanların aksine içbükey kısmının (kollarının) rüzgârın geldiği yöne dönük olduğu ve genelde bitki tutulumuyla gelişen U şekilli kumullara ne ad verilir?
	CEVAP Parabolik kumullar.
SORU 248	Kurak bölgelerde genellikle tuzlu kil ve milden ibaret, asimetric profilli olup tıpkı rüzgâr hilallerine benzeyen tortul rüzgâr birikim şekline ne denir?
	CEVAP Lünet.
SORU 249	Rüzgâr aşındırması sonucu, yumuşak kil ve silt katmanlarında hâkim rüzgâr yönüne paralel oyulmuş, birbirlerinden keskin sırtlarla ayrılan "U" profilli oluklara ne denir?
	CEVAP Yardang.
SORU 250	Okyanus ortası sırtlarda (riftlerde), magmanın yukarı çıkmasıyla levhaların birbirinden zıt yöne doğru hareket etmesine neden olan levha sınırına ne denir?
	CEVAP Iraksayan (Diverjant) levha sınırları.
SORU 251	Kıtaların yer değiştirmesini destekleyen delillerden olan; Güney Amerika ile Afrika'nın karşılıklı kıyılarının yapboz gibi uyumlu olmasını açıklayan kuram nedir?
	CEVAP Kıtaların Kayması Teorisi (Wegener Kuramı).

SORU
252

İç içe üç zondan (Sial, Sima ve Nife) oluşan Yerküre modelinde, yerkabuğunun alüminyum ve silisyumca zengin üst bölümüne (granitik yerkabuğuna) ne ad verilmiştir?

CEVAP Sial.

SORU
253

Depremlerde sarsıntıların ilk yayıldığı yeraltındaki ocağa iç merkez (hiposantr), yeryüzünde en güçlü hissedildiği noktalara ve bölgeye ise ne denir?

CEVAP Dış merkez (episantr) ve Pleistoseit bölge.

SORU
254

Çöken mağara, maden, tünel veya obruk tavanlarının yarattığı sarsıntılar nedeniyle oluşan küçük ve dar etki alanlı depremlere ne ad verilir?

CEVAP Çökme depremleri.

SORU
255

Yeryüzünün eşit şiddette sarsılan merkezlerini harita üzerinde birleştiren ve genellikle iç içe dairesel dalgalar oluşturması beklenen çizgilere ne ad verilir?

CEVAP İzoseist hatları.

SORU
256

Açı koruyan (loksodromları doğru gösteren) ve denizcilik ile hava rotalarında meridyenlerin birbirine paralel çizilmesiyle bilinen silindirik projeksiyonun adı nedir?

CEVAP Mercator (Merkator) Projeksiyonu.

SORU
257

Ekvatora yakın sahaları iyi gösteren, orta meridyenin ekvatorun yarısı uzunluğunda çizildiği, 1805 yapımı alan koruyan eliptik (oval) projeksiyona ne ad verilir?

CEVAP Mollweide projeksiyonu.

SORU
258

Türkiye Ulusal Pafta sisteminde 1:250.000 ölçekli büyük paftalar isimlendirilirken hangi ölçüt (kural) dikkate alınır?

CEVAP Pafta içindeki en büyük yerleşim merkezinin ismi.

SORU
259

Dünyada 60 dilime ayrılan UTM projeksiyon sisteminde Türkiye hangi meridyen aralıklarında (dilimlerinde) ve hangi paralel kuşaklarında (grid) bulunur?

CEVAP 35, 36, 37, 38 doğu dilimleri ile S, T grid kuşaklarında.

SORU
260

İzohips haritalarında eğrilerin çok seyrek geçtiği ya da birbirine uzaklaştığı alanlar bize topoğrafya hakkında hangi bilgiyi verir?

CEVAP Eğimin az olduğunu (düz veya düze yakın yerler olduğunu).

SORU
261

Haritalarda güneş ışınlarının dikey ya da yatay gelişine bağlı olarak bir yamacı karanlık, diğerini aydınlık bırakarak yükseltiyi hissettirmeye çalışan yöntem ne denir?

CEVAP Gölgeleme Yöntemi.

SORU
262

İzohipsler (eş yükselti eğrileri) birbirini hangi durumlarda keserler veya kesebilirler?

CEVAP İzohipsler farklı yükselti basamaklarını gösterdiği için normal şartlarda birbirlerini kesmezler (ancak şelale veya tam dikey uçurumlarda üst üste gelebilirler).

SORU
263

Yeryüzünün, gökyüzünden gelen doğrudan veya dağılmış kısa dalgalı güneş ışınlarını geri yansıtma (parlama) potansiyeline veya oranına ne ad verilir?

CEVAP Albedo.

SORU
264

Okyanus sıcak sularının bol plankton, soğuk suların ise bol oksijen taşıması neticesinde, bunların karşılaştıkları bölgelerde dünyada en fazla yapılan birincil ekonomik faaliyet hangisidir?

CEVAP Balıkçılık (Avcılığı).

SORU
265

Tarım makinelerinin veya traktörlerin arazide verimli kullanılabilmesini engelleyen en önemli doğal coğrafya engeli (topografik sınır) nedir?

CEVAP Eğimin çok fazla (arazinin engebeli) olması.

SORU
266

Bir kültürün (inanç, tarım, mimari vb.) ortaya çıkıp doğduğu, daha sonra da göç ve iletişim yoluyla etrafına yayıldığı ilk kaynağına ve merkezine ne ad verilir?

CEVAP Kültür ocağı.

SORU
267

Sanayi Devrimi ve teknolojiye henüz etkilenmemiş, kendi kapalı toplumunda tarım ve hayvancılıkla basit şartlarda yaşayan insanların kültürüne ne ad verilir?

CEVAP Geleneksel kültür (Halk kültürü).

SORU
268

Yeni bir teknolojinin, modanın veya fikrin, yalnızca dünya metropollerinden başlayarak bölgesel şehirlere, ardından kasabalara doğru atlayarak inmesiyle gerçekleşen yayılma şekline ne denir?

CEVAP Hiyerarşik yayılma.

SORU
269

Fikirlerin (veya hastalıkların), hiçbir kişi veya mekân atlamadan dalga dalga ve nüfuz ettiği her noktaya doğrudan temasla (kartopu gibi) yayılmasına ne ad verilir?

CEVAP Kesintisiz (bitişik) yayılma.

SORU
270

Orta Çağ Avrupa'sında okyanusları çevreleyen, Kutsal Kudüs'ü merkez alan ve kıtaları (Asya, Avrupa, Afrika) harf biçiminde ayıran ilkel dinî dünya haritalarına ne denir?

CEVAP T-O Haritaları.

SORU
271

İslam dünyasında 14. yüzyılda Mısır, Suriye, Çin, Endülüs gibi devasa bir sahayı 20 yıldan uzun sürede gezerek seyahatnamesini yazan "İslam'ın son gezgini" kimdir?

CEVAP İbn Batuta.

SORU
272

Eseri "Kitab-ı Cihannüma" ile Osmanlı'nın en büyük coğrafyacılarından olan ve Avrupa dillerine çevrilen "Keşfü'z-zünun" bibliyografyasıyla ünlenen bilgin kimdir?

CEVAP Kâtip Çelebi.

SORU
273

Güneş ve ay gözlemlerine dayanarak yerküre üzerine ilk hayali kafes çizgilerini (meridyenleri) çizen, projeksiyon kullanan ilk kütüphane müdürü ve bilgin kimdir?

CEVAP Hipparchus.

SORU
274

İlk olarak Eratosthenes tarafından hesaplanan ve "kısa mesafe/kısa yol" olarak bilinen dünyanın çevresinin Ekvator boyunca uzunluğunu ölçen dik açı yöntemi neyle ilgilidir?

CEVAP Matematik coğrafya ve astronomik gelenek.

SORU
275

Kıtaların bugünkü durumunu nasıl aldığını, jeolojik zamanlardaki evrimlerini ve dünyanın hangi iklim periyotlarından geçtiğini araştıran bitki coğrafyası alt dalı hangisidir?

CEVAP Jenetik (Tarihi) Bitki Coğrafyası.

SORU
276

Bitkilerin yayılışlarını, tohumların hayvanlarla, suyla, rüzgârla ya da insanlarla olan dağılış yollarını (zookor, hidrokor vb.) açıklayan faktöre ne ad verilir?

CEVAP Biyotik etmenler (yayıma faktörleri).

SORU
277

Ova yüzeyi ile aralarındaki yükselti farkının çok az olduğu, akarsuyun en derin noktalarını birleştiren çizgiye ne ad verilir?

CEVAP Talveg.

SORU
278

1884 yılında Washington'da düzenlenen uluslararası konferansla yerkürede saatleri ve konumları belirlemek üzere standart kabul edilen çizgiye ne denir?

CEVAP Başlangıç Meridyeni (Greenwich).

SORU
279

İnsanı doğal çevrenin bir ürünü olarak gören ve medeniyetin ilerlemesini iklim/topografya gibi faktörlere bağlayan 19. yüzyıl ideolojik coğrafya yaklaşımı hangisidir?

CEVAP Çevreci Determinizm.

SORU
280

Doğanın mutlak belirleyici olduğunu savunan determinizmin aksine, insanı aktif bir güç sayan ve Jean Brunhes, Paul Vidal de la Blache tarafından savunulan yaklaşım nedir?

CEVAP Possibilizm (Olasıcılık).

SORU
281

Batı Avrupa kültürü, Japonya, Kuzey Amerika gibi ülkelerin yüksek sanayi gücüyle refah içinde yaşadığı 23 ülkeden oluşan üst lige ne isim verilir?

CEVAP Teknoloji Dünyası.

SORU
282

1980'lerden sonra küresel ısınma, sera gazları, karbon salınımları gibi faktörlerin iklim üzerindeki yıkıcı etkisini kısıtlamak için 1994'te yürürlüğe giren protokole ne ad verilir?

CEVAP Kyoto Protokolü.

SORU
283

Sanayi kuruluşlarının yer seçiminde, üretimin standartlaşmasına dayalı olan ve Antonio Gramsci'nin isimlendirdiği kitle üretim/tüketim modeline ne ad verilir?

CEVAP Fordizm.

SORU
284

Ekonomik etkinliklerde dördüncül (Kuaterner) gruptan sonra gelen, yalnızca üst düzey CEO, bürokrat ve yöneticilerin "karar verme faaliyetlerini" kapsayan gruba ne denir?

CEVAP Beşincil (Kuiner) ekonomik faaliyetler.

SORU
285

Akdeniz havzasında, sıcak Akdeniz kıyılarına kuzey ve orta Avrupa'dan emekli/yaşlı nüfusun ısınmak amacıyla sürekli ikamet için gelmesi şeklindeki göçe ne denir?

CEVAP Heliotropik Göç.

SORU
286

Kentlerde güneş ışınlarıyla egzoz dumanlarının tepkimeye girmesiyle atmosfere çöken sarımsı duman tabakasına ne isim verilir?

CEVAP Los Angeles tipi hava kirliliği.

SORU
287

Topografyayı şekillendiren faktörlerden, William Morris Davis'e göre yer şekillerinin oluşum safhalarını (gençlik, olgunluk, yaşlılık) içine alan ünlü ifade nedir?

CEVAP Topoğrafya Şekilleri = f (Yapı + Süreç + Zaman).

SORU
288

Toprak profilinde (horizonlarında), yıkanmanın gerçekleştiği asıl katman olan "A horizonu"nın hemen altındaki demir, kil, kireç vb. maddelerin taşınıp biriktiği (iluvyasyon) kata ne denir?

CEVAP B horizonu.

SORU
289

Kurak bölge topraklarında, şiddetli buharlaşma nedeniyle topraktaki tuz ve kirecin A horizonunda (yüzeyde) birikmesine ve çatlamasına neden olan sürece ne ad verilir?

CEVAP Kalsifikasyon ve tuzlanma (Genetik olarak kurak topraklarda kalsiyum karbonat birikmesi).

SORU
290

Çevresindeki ülkelere veya aynı bölgedeki diğer yerleşimlere kıyasla ekonomik, idari, nüfus olarak en az iki kat devasa büyüklüğe ulaşmış kentlere (Tahran, Kahire) ne ad verilir?

CEVAP Tek Büyük Kent (Primate City).

SORU
291

Yirminci yüzyılda Mimar Le Corbusier tarafından kentsel sıkışıklığa çare olarak yeşil alanlar içerisinde yükselen devasa cam kulelerin tasarlandığı şehir vizyonuna ne denir?

CEVAP Radyant Şehir.

SORU
292

Bir devletin jeopolitik amaçlarla diğer ülkelere doğru genişlemesini veya kendi soydaşlarını tek çatı altında toplamasını öngören politikanın Siyasi Coğrafya'daki adı nedir?

CEVAP İrredentizm.

SORU
293

Kuzey Afrika'daki ülkelerin güneyindeki çöl alanlarının sınırlarından, Hindistan'a kadar siyasi birliği ifade eden ve Thomas Gordon'un ilk kullandığı kültürel bölge ismi nedir?

CEVAP Ortadoğu.

SORU
294

Kıtaların geçmişte bir bütün olduğuna kanıt olarak gösterilen, Brezilya kıyıları ile Afrika kıyılarının jeolojik olarak hangi magmatik yapıyla birbirine uyum sağlaması örnek verilir?

CEVAP Aynı magmatik yaşa ve fosil kayıtlarına sahip olmalarıyla.

SORU
295

Yerkabuğunun magmaya dalıp eridiği ve derin okyanus çukurlarının, volkanik ada yaylarının oluştuğu tahrip zonlarına levha tektoniğinde ne ad verilir?

CEVAP Yakınsayan (Konverjant/Yitme) levha sınırları.

SORU 296	Ülkemizde özellikle Ege Bölgesindeki Büyük Menderes, Küçük Menderes ve Bakırçay gibi akarsularımızın sığ bir denize ulaştıklarında ağızlarında oluşturdukları verimli birikim şekli nedir? CEVAP Delta (Delta ovaları).
SORU 297	Yüksekliği 100 metreyi aşabilen dik yamaçlı, izole kalker kalıntı tepelerinden oluşan Güneydoğu Asya ve Çin'deki "Kule (Turmkarst) Karstı" hangi karstik bölgenin tipik şeklidir? CEVAP Tropikal Karst.
SORU 298	Batı Karadeniz dağlık alanlarında, evlerin birbirinden belli bir mesafe uzaklıkta kurulduğu ve orman açmalarıyla elde edilen arazilere sahip kırsal yerleşme dokusu hangisidir? CEVAP Dağınık yerleşme (Divan vb.).
SORU 299	Sıcak veya ılıman bölgelerdeki çiftliklerde, pazara veya ihracata yönelik devasa arazilerde yoğun iş gücüyle yapılan (kahve, kauçuk vb.) tarım işletmelerine ne ad verilir? CEVAP Plantasyon.
SORU 300	Ülkemizin tek ve ilk Pan Park statüsü, korumada öncelikli alanlardan olan millî parkımız hangisidir? CEVAP Küre Dağları Millî Parkı.
SORU 301	1987 yılında Türkiye'de UNESCO Dünya Mirası Listesi'ne dâhil edilen, çok katmanlı Helenistik/Roma çağı kültürel kalıntılarına sahip İzmir'deki tarihi şehrimiz neresidir? CEVAP Efes (veya Bergama Çok Katmanlı Kültürel Peyzaj Alanı).
SORU 302	Coğrafyada yeryüzündeki alanların haritalara çiziminde yaşanan bozulmaları (şekil, alan, uzunluk vb.) gidermek ve en aza indirmek için kullanılan matematiksel modellere ne denir? CEVAP Harita Projeksiyonu.
SORU 303	Karasal alanlarda suların denize dökülemediği, yerin yapısı veya iklim etkisiyle sularını dışarı akıtamayan çukurlaşmış büyük göl ve drenaj sahalarına ne ad verilir? CEVAP Kapalı havza (Endoreik havza).
SORU 304	Toprağın geçirgenliğini, gözenekliliğini ve suyu çekme kapasitesini artıran veya azaltan, kısacası ince/kaba dokulu yapısını ifade eden fiziksel kavram nedir? CEVAP Toprak tekstürü (bünyesi).
SORU 305	Ekonomik coğrafyada taşıma, iş gücü, üretim ve talep analizleriyle yer seçiminde kârı en yüksek düzeye çıkarmayı amaçlayan, Thünen gibi kuramcılarının temsil ettiği yaklaşımın adı nedir? CEVAP Neo-klâsik yaklaşım.

SORU
420

Denizyolu taşımacılığında "Liner" tipi gemilerin temel çalışma prensibi nedir ve bu sisteme ne ad verilir?

CEVAP

Liner tipi gemiler, düzenli bir seyir planına sahip olan deniz araçlarıdır. Belirli bir yol güzergahı üzerinde, önceden belirlenmiş düzenli aralıklarla ve yine önceden belirlenmiş bir tarifeye sadık kalarak çalışırlar. Bu çalışma sistemine "Düzenli Sefer Gemileri" adı da verilmektedir.

SORU
421

"Tramp" tipi gemilerin çalışma düzeni "Liner" gemilerinden hangi yönüyle ayrılır?

CEVAP

Tramp tipi gemilerin, Liner gemilerinin aksine düzenli bir seyir planı bulunmamaktadır. Bu gemiler, "Uğrak Seferler Denizciliği" olarak adlandırılan sistemde faaliyet gösterirler. Belirli bir tarifeye bağlı kalmadan, o anki piyasa koşullarına göre serbest seferler düzenlerler. Taşımada kar getirebilecek her türlü malı, her liman için kabul edebilirler.

SORU
422

Günümüz taşımacılığında kullanılan "reefer" kavramı neyi ifade eder?

CEVAP

Reefer, tümüyle soğuk hava tesislerine sahip olan gemilere verilen özel isimdir. Özellikle bozulabilir ürünlerin taşınmasında hayati bir rol oynarlar.

SORU
423

Yirminci yüzyıla kadar en yaygın okyanus taşıtı olan Tramp sisteminin kullanım miktarındaki azalmanın temel nedenlerini açıklayınız.

CEVAP

Tramp miktarının azalmasında şu dört temel faktör etkili olmuştur: Bazı yük tiplerinin azalması. Liner (Düzenli Sefer) sisteminin teknolojik ve operasyonel olarak gelişmesi. Özel yük taşıyan gemilerin, özellikle de akaryakıt taşıyan tankerlerin sayısının artması. Çeşitli kuruluşlara ait gemilerin tonajlarının (kapasitelerinin) giderek artması.

SORU
424

"Etki Hatları"nın coğrafi yerleşme ve bölgelerin tanınmasındaki rolü nedir? Avrupa kıtasındaki durum nasıldır?

CEVAP

Etki hatları, yeryüzünde birçok bölgenin daha iyi tanınmasına ve yerleşime açılmasına büyük katkı sağlamıştır. Ancak bu etkiler bölgelere göre farklılık göstermektedir. Özellikle Avrupa'da etki hatlarının sayısı oldukça azdır; var olanlar ise genellikle ana hatların kollarından oluşmaktadır ve belli bir amaca yönelik olarak gerçekleştirilmişlerdir.

SORU
425

"Kıta-aşırı Hatlar" hangi amaçla inşa edilirler ve özellikleri nelerdir?

CEVAP

Avrupa'daki kıta-aşırı hatların durumu hakkında ne söylenebilir? Kıta-aşırı hatlar, ekonomik açıdan farklı ülkeleri veya bölgeleri birbirine bağlamak amacıyla inşa edilirler. Aynı kıtanın iki okyanus kıyısındaki yerleşim alanlarını birleştiren hatlar da bu karakterdedir. Avrupa kıtasında, Transsibirya veya Canadian Pacific örneklerinde olduğu gibi, kıtayı bir uçtan bir uca aşan tek parça halinde inşa edilmiş tam bir kıta-aşırı hat bulunmamaktadır.

SORU
426**"Ağ Tipi Hatlar"ın temel özellikleri nelerdir ve demiryolu ağının kalıpları neye göre şekillenir?****CEVAP**

Ağ tipi demiryollarında her zaman iki temel özellik gözlemlenir: büyük ana kollar ve bu kolların çıktığı merkezler. Herhangi bir ülkedeki demiryolu ağının kalıpları, bu ana kolların durumuna, sayılarına ve hatların çıkış merkezlerine bağlı olarak şekillenmektedir.

SORU
427**Ravenstein'in göç teorileri konusundaki çalışmaları nasıl bir tarihsel öneme sahiptir ve temel amacı nedir?****CEVAP**

Ravenstein, göç teorileri konusundaki ilk sistematik girişimi 1880 yılında gerçekleştirmiştir. Onun bu çalışması "Göç Kanunları" olarak literatüre geçmiştir. Ravenstein, Büyük Britanya'daki sınırlı verileri kullanarak, günümüzde dahi geçerliliğini önemli ölçüde koruyan ve göç paternlerinin anlaşılmasına yardımcı olan temel genellemeler ortaya koymuştur.

SORU
428**Ravenstein'in Göç Kanunları'na göre, göçün mesafe, hareket biçimi ve temel motivasyonu hakkında ne söylenebilir?****CEVAP**

Ravenstein'in kanunlarına göre göçler büyük çoğunlukla kısa mesafelidir ve kademeli bir süreç izlerler. Göç hareketlerinin arkasındaki en temel motivasyon kaynağı ise ekonomik nedenlerdir.

SORU
429**Göçün demografik ve toplumsal dinamikleri (cinsiyet, yaş, kırsal-kentsel ayrımı) Ravenstein tarafından nasıl tanımlanmıştır?****CEVAP**

Ravenstein, göç dinamiklerini şu şekilde özetlemiştir: Kadınların genellikle kendi doğdukları bölge içinde, erkeklerin ise bölge dışına göç etme eğiliminin daha yüksek olduğunu belirtir. Göçlere ailelerden ziyade daha çok yetişkin bireylerin katıldığını ifade eder. Ayrıca, kırsal alanda yaşayan insanların kentlilere kıyasla daha yoğun bir göç hareketliliği içinde olduğunu saptamıştır.

SORU
430**Ravenstein'in "karşı akış" ve "büyük kentlerin büyümesi" kavramlarını açıklayınız.****CEVAP**

Ravenstein, her göç akışının mutlaka bir karşı akış doğurduğunu savunur. Büyük kentlerin büyüme dinamiği konusunda ise, bu kentlerin nüfus yoğunluğunun doğal artıştan ziyade dışarıdan gelen göçler aracılığıyla sağlandığını vurgular.

SORU
431**Uzun mesafeli göçlerin hedefi genellikle neresidir?****CEVAP**

Ravenstein'a göre uzun mesafeli göç gerçekleştiren bireyler için temel hedef, genellikle büyük endüstri ve ticaret merkezleri olmaktadır.

SORU
432**Amerika kıtasındaki önemli yarımadalar ve bağlı oldukları ülkeler hakkında bilgi veriniz.****CEVAP**

Amerika kıtasında birçok önemli yarımada bulunmaktadır. Başlıcaları; Alaska (ABD), Labrador (Kanada), Florida (ABD), Yucatan (Meksika), Gaspé (Kanada), Ungava (Kanada), Boothia (Kanada), Kaliforniya (Meksika), Paraguana (Venezuela), Valdes (Arjantin) ve Melville (Kanada) yarımadalarıdır.

SORU
433**Amerika kıtasına bağlı veya kıta çevresindeki başlıca adalar hangileridir?****CEVAP**

Kıtaya bağlı veya çevresinde yer alan önemli adalar şunlardır: Kanada'ya bağlı Victoria, Baffin, Ellesmere, Vancouver ve Devon adaları; Ekvador'a bağlı Galapagos adaları ve Kosta Rika'ya bağlı Cocos adası bu coğrafyanın önemli adalarıdır.

SORU
434**Amerika kıtasındaki başlıca körfezleri gruplandırarak belirtiniz.****CEVAP**

Kıta çevresinde çok sayıda körfez yer almaktadır. Bunlar arasında Amundsen, Hudson, James, Ungava, St. Lawrence, Meksika, Campeche, Darien (Kolombiya), Tampa (ABD), Todos (Brezilya), La Plata, Sn Matias ve Sn Jorge körfezleri sayılabilir.

SORU
435**Amerika kıtasındaki başlıca demir çıkarım alanlarını ve bulundukları ülkeleri açıklayınız.****CEVAP**

Amerika kıtasında demir cevheri üretimi açısından öne çıkan önemli sahalar şunlardır: ABD'de Süperior Gölü yatakları; Kanada'da Goller bölgesi yatakları ve Doğu bölgesi yatakları; Brezilya'da Belo Horizonte ve Venezuela'da Cerro Bolivar yataklarıdır.

SORU
436**Amerika kıtasında bakırın önemli olduğu çıkarım alanları nerelerdir?****CEVAP**

Kıtada bakır çıkarımıyla bilinen önemli merkezler; ABD'de Bingham ve Bisbe yatakları, Şili'de Olaku yatakları, Kanada'da Sudbury ve Norondor yatakları, Peru'da ise Cerro de Pasca yataklarıdır.

SORU
437**Amerika kıtasında yer alan başlıca önemli akarsular hangileridir?****CEVAP**

Amerika kıtasının hidrografik yapısında öne çıkan önemli akarsular şunlardır: Mississippi, Amazon, Rio de La Plata, St. Lawrence, Mackenzie, Nelson, Orinoco, Colorado, Yukon, Rio Grande, Magdalena, Saskatchewan, Fraser ve Maderia.

SORU
438**Amerika kıtasındaki göllerin dağılımı nasıldır? Öne çıkan bazı gölleri belirtiniz.****CEVAP**

Kıta genelinde çok sayıda ve farklı karakteristik özelliklere sahip göl bulunmaktadır. Başlıcaları arasında; Superior, Huron, Michigan, Erie, Ontario, Büyük Ayı Gölü, Büyük Esir Gölü, Nikaragua, Managua, Titicaca, Poopo, Maracibo, Manitoba ve Mirim gölleri yer almaktadır.

SORU
439**Amerika kıtasında bulunan önemli baraj ve çağlayan örneklerini ülkeleriyle birlikte kısaca açıklayınız.****CEVAP**

Kıta üzerinde enerji üretimi ve doğal güzellikleriyle öne çıkan baraj ve çağlayanlar bulunmaktadır. Bunlar arasında Hoover barajı, Niyagara şelalesi (ABD), Angel şelalesi (Venezuela), Hermanas şelalesi (Peru) ve İguazu şelalesi (Arjantin) sayılabilir.

SORU
440**Afrika kıtasındaki önemli dağlık alanlar ve bunların bulunduğu başlıca ülkeler nelerdir?****CEVAP**

Afrika kıtası, zengin bir dağlık yapıya sahiptir. Öne çıkan dağlar arasında; Fas, Tunus ve Cezayir sınırları içinde yer alan Atlas Dağları, Fas'taki Rif Dağları, Güney Afrika'daki Kap Dağları, Cezayir'deki Ahaggar Dağları (en yüksek noktası Tahat Doruğu'dur), Tibetsi, Draken, Kamerun, Etiyopya, Mısır'daki Katherina, Marrah, Etiyopya'daki Dashen ve D. Kongo'daki Mitumba Dağları bulunmaktadır.

SORU
441**Kıta genelinde bulunan önemli volkanik dağları sıralayınız.****CEVAP**

Afrika'daki önemli volkanik dağlar arasında Kenya, Rūvenzori, Uhuru, Elgon, Meru ve Virunga dağları yer almaktadır.

SORU
442**Kıta coğrafyasında belirgin olan başlıca çöküntü alanlarını belirtiniz.****CEVAP**

Afrika kıtasında yer alan önemli çöküntü alanları; Kattara, Fayum, Danakil, Assal ve Biskra olarak sıralanabilir.

SORU
443**Afrika kıtasında bulunan temel çöl bölgeleri nelerdir?****CEVAP**

Kıta genelinde geniş bir alana yayılan başlıca çöller; Sahra, Nübye, Kalahari ve Namib çölleridir.

SORU
444**Afrika kıtasındaki önemli akarsu sistemlerini ve bu akarsuların çeşitliliğini açıklayınız.****CEVAP**

Afrika kıtası, oldukça çeşitli ve stratejik öneme sahip akarsu sistemlerine ev sahipliği yapar. Başlıcaları arasında; Nil, Kongo, Nijer, Zambezi, Orange, Limpopo, Volta, Chari, Logon, Senegal, Bani, Juba ve Kongo'nun önemli bir kolu olan Ubangi yer almaktadır.

SORU
445**Kıta genelindeki göllerin dağılımı ve önemli göl örnekleri hakkında bilgi veriniz.****CEVAP**

Afrika kıtasındaki göller, büyük oranda tektonik faaliyetlerle ilişkilidir. Kıta genelinde öne çıkan başlıca göller; Albert, Edward, Kivu, Tanganika, Nyassa (Malawi), Rukva, Turkana (Rudolf), Victoria, Çad ve Kariba'dır.

SORU
446**"Afrika Boynuzu" bölgesinde yer alan ülkeler hangileridir ve bu bölgenin jeopolitik önemi nedir?****CEVAP**

Afrika Boynuzu, kıtanın doğusunda stratejik bir konumda bulunan bölgedir. Bu bölgede yer alan ülkeler Etiyopya, Somali, Cibuti ve Eritre'dir.

SORU
447**Kızıldeniz'e kıyısı bulunan ülkeleri listeleyiniz.****CEVAP**

Kızıldeniz'in jeopolitik koridoruna kıyısı olan ülkeler; Mısır, Suudi Arabistan, Sudan, Eritre, Yemen ve Cibuti'dir

SORU
448**Nil Nehri'nin kaynağı, geçirdiği aşamalar ve Hartum'a ulaşana kadar karşılaştığı temel coğrafi süreçler nelerdir?****CEVAP**

Nil Nehri, Burundi'den Kasumu akarsuyu olarak doğar, Kagera adını alarak Victoria Gölü'ne dökülür. Göl çıkışında kuzeybatıya yönelen nehir, 1.000 metre yükseklikte bir çöküntü alanını doldurarak Kioga Gölü bataklığını oluşturur. Albert Gölü'ne girip buradan Bahr-el Cebel adıyla çıkar ve No Gölü çıkışında Beyaz Nil adını alarak kuzeye akar. Sennar Platosu'nu geçtikten sonra bu kurak bölgede yoğun buharlaşma ve sızma nedeniyle su kaybederek 378 metre yükseklikteki Hartum'a ulaşır.

SORU
449**Kongo ve Nijer nehirlerinin coğrafi özellikleri ve ekonomik potansiyelleri hakkında neler söylenebilir?****CEVAP**

Kongo Nehri, Zambiya sınırı yakınındaki Güney Katanga'dan doğar, ekvatoru aşana kadar Lualaba adını alır ve çağlayanların varlığı nedeniyle hidroelektrik santralleri kurmaya elverişlidir. Nijer Nehri ise Afrika'nın Nil ve Kongo'dan sonra üçüncü uzun nehri olup yaklaşık 4.200 km uzunluğundadır; Batı Afrika'nın başlıca nehridir ve Guinea-Sierra Leone sınırındaki Loma Dağları'ndan doğar.

SORU
450**Zambezi Nehri'nin kaynağı ve üzerinde bulunan önemli coğrafi oluşumlar nelerdir?****CEVAP**

Zambezi Nehri, Afrika'nın dört büyük nehrinden biri olup Zaire sınırı yakınındaki Kongo-Zambezi platosunda, denizden 1.500 metre yükseklikte Liba adıyla doğar. Nehir üzerinde Gonye ve Victoria çağlayanları yer almaktadır.

SORU
451**Victoria, Tanganika ve Nyassa göllerinin temel özellikleri ve tarihsel keşif süreçleri nasıldır?****CEVAP**

Victoria Gölü, yüzeyin çarpılmasıyla oluşan göllerin en büyüğü olup Afrika'nın en büyük, dünyanın ise üçüncü büyük gölüdür ve kıyıları oldukça girintili çıkıntılıdır. Tanganika Gölü, Doğu Afrika'da Tanzanya'nın batısı ile Zaire'nin doğusu arasında yer alan Afrika'nın en büyük ikinci gölüdür ve 1838'de John Speke ve Richard Burton tarafından bulunmuştur. Nyassa (Malawi) Gölü ise Afrika çöküntü hendeği içinde oluşmuş olup, sularının fazlasını Shire ırmağı yoluyla Zambezi nehrine boşaltır; 1859'da Livingstone tarafından keşfedilmiş, ancak XVII. yüzyılda Portekizliler tarafından ulaşılmıştır.

SORU
452**Avrupa kıtasında bulunan dağları listeleyiniz.****CEVAP**

Kantabriya, İber, Pireneler, S. Nevada, Jura, Apeninler, Pinduslar, Rodop, Dinar Alpleri, Transilvanya Alpleri, Şar Dağları, Karpatlar, İskandinav, Grampian, Peninne, Chambrian, Maden dağları.

SORU
453**Avrupa kıtasında bulunan akarsuları listeleyiniz.****CEVAP**

Volga (İdil), Tuna, Dnyeper, Don, Dnyester, Ren, Po, Meriç, Oder, Vistül, Dvina, Peçora, Shannon, Glomma, Neris, Mureş, Belaya.

SORU
454**Avrupa kıtasında bulunan gölleri listeleyiniz.****CEVAP**

Saimaa, Ladoga, Onega, Vener, Vetter, Bodense, Maggiore, Como, Ohri, İşkodra, Prespa, Peipus, Gala.

SORU
455**Balkan Yarımadası üzerinde toprağı olan ülkeler hangileridir?****CEVAP**

Slovenya, Bosna Hersek, Yunanistan, Hırvatistan, Sırbistan, Bulgaristan, Karadağ, Kosova, Romanya, Arnavutluk, Makedonya, Türkiye.

SORU
456**İskandinavya Yarımadası üzerinde toprağı olan ülkeler hangileridir?****CEVAP**

Norveç, İsveç, Finlandiya, Rusya.

SORU
457**Akdeniz Havzası'nda yer alan önemli akarsular nelerdir?****CEVAP**

Ebro, Ron, Po, Vardar, Meriç.

SORU
458**Karadeniz'e dökülen önemli akarsular nelerdir?****CEVAP**

Tuna, Dinyester, Dnyeper, Don.

SORU
459**Baltik Denizi havzasında yer alan akarsular nelerdir?****CEVAP**

Oder, Vistül.

SORU
460**Atlas Okyanusu havzasında yer alan akarsular nelerdir?****CEVAP**

Duro, Taja, Guadiana, Guadalkivir.

SORU
461**Finlandiya Körfezi'ne kıyısı olan ülkeler hangileridir?****CEVAP**

Finlandiya, Estonya, Rusya.

SORU

462

Botni Körfezi'ne kıyısı olan ülkeler hangileridir?**CEVAP**

İsveç, Finlandiya.

SORU

463

Biskay Körfezi'ne kıyısı olan ülkeler hangileridir?**CEVAP**

Fransa, İspanya.

BAŞARILAR DİLERİZ

Damga UZEM Eğitim Merkezi

CANLI DERS

2027

COĞRAFYA ÖABT

19 EKİM 2026 – 15 HAZİRAN 2027

TÜM SEZON PAKETİ

ÖABT MARATON KONU ANLATIMI + ÖABT GENEL TEKRAR + 1000 SORULUK
ÖABT SORU ÇÖZÜMÜ – MEB/AGS KONU ANLATIMI (HEDİYE)

2027'YE KAYIT OL 2026 İLE BAŞLA

RAMAZAN
KOCAKAYA

1

2027 ÇÖZÜMLÜ ÖABT
COĞRAFYA
SORU BANKASI

2

BEŞERİ COĞRAFYA
DERS NOTU KİTABI

3

PDF – FİZİKİ – BEŞERİ
VE ÜLKELER DERS
TAKİP NOTU – BOŞLUKLU –
DERS PAKETİ
ÖĞRENCİLERİNE ÖZEL

4

1000 SAYFALIK
PDF POWER POINT SUNU

+ HEDİYE

**MEB-AGS
550 SAAT
CANLI
DERS**

★ BAŞLAYAN DEĞİL BİTİREN KAZANIR! ★

0 531 529 91 30

www.damgauzem.com